

καὶ τῆς συνειδήσεως ιδέας καὶ γνώμας ἄλλων, φιλοσόφων δηλαδή πρὸς οὓς δὲν ἔχομεν τὴν ὑψίστην τιμὴν νὰ συγκαταλεγώμεθα, καὶ οὐχὶ πεποιθήσεις ὁλοσχερῶς ἡμετέρας, καθότι ἀμφιβάλλομεν δυστυχῶς περὶ τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν θεωριῶν καὶ τῶν ὠραίων καὶ λεξιθηρικῶν αὐτῶν ὁρισμῶν οὓς ἐξεύρου ν' ἀποδώσωσι δι' ὅλα τὰ ἄγνωστα αὐτοῖς πράγματα· ἀφίεται ὅθεν εἰς τὴν τῶν χαριτοβρύτων καὶ καλλιπαρείων ἀναγνωστριῶν καὶ τῶν ῥωμαντικῶν ἀναγνωστῶν τοῦ καλοῦ Παρθενῶνος — εἰς οὗτινος τὴν ποικίλην Στοὰν πρώτην ἤδη φορὰν ἠτύχησαμεν καὶ ἡμεῖς νὰ συναντηθῶμεν μετὰ τοσοῦτων σπουδαίων συντακτῶν — ἀφίεται, λέγω, εἰς τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῶν ἵνα ἐκλέξωσιν ὅπως βασισθῶσι κατὰ τὰς ἐρωτικὰς ἢ ἄλλας αὐτῶν εὐαισθήτους ἢ κοινωνικὰς σχέσεις ὅ,τι βούλονται.

Κ. Ι. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΓΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ

(Ἐκ τοῦ *Universe Illustrato*.)

Ἄς εὐαρεστηθῶσιν οἱ τοῦ «Παρθενῶνος» ἀναγνώσται νὰ ἀκολουθήσωσιν ἡμᾶς εἰς μικρὰν μεταξὺ τῶν πλανητῶν καὶ ἀστέρων περιήγησιν. Τίς δὲ σήμερον δὲν περιηγεῖται καὶ τί σημεῖον ἠδυνήθη νὰ διαφύγῃ τὴν περιέργειαν τοῦ ἀνθρώπου; Διὰ τῶν βιβλίων, τῶν φωτογραφιῶν καὶ τῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων μεταβαίνομεν πανταχοῦ. Τὸ ἀπείρως μικρὸν ἀποκαλύπτεται ἡμῖν ὑπὸ τῶν μικροσκοπίων, τὸ δὲ ἀπείρως μέγα ὑπὸ τῶν τηλεσκοπίων· περιηγούμεθα ἀκόμη καὶ διὰ τοῦ φωτός, καὶ ἀκριβῶς ἤδη τὸ φῶς θέλει μᾶς ὁδηγήσει μακρὰν, ἀρκετὰ μακρὰν.

Ὁ πρῶτος ἡμῶν σταθμὸς, ὁ σταθμὸς τῆς ἀναχωρήσεως ἀναγκαίως εἶναι ἡ γῆ.

Ὁ πλανήτης οὗτος ὅστις κατέστη ἡμῖν σκοπιὰ ἐξ ἧς κατοπτεύομεν τὰς κινήσεις καὶ τοὺς νόμους τῶν ἀστρῶν, δὲν εἶναι τόσον μέγας ὅπως συχνάκις φαν-

ταζόμεθα αὐτόν. Πολλοῖς πλανήταις ἔστιν ἀόρατος, ἄλλοις δὲ φαίνεται ὡς μικρότατος πρασινωπὸς ἀστήρ.

Ἡ ὑπὸ τὸν Ἰσημερινὸν αὐτοῦ περιφέρεια εἶναι 1276 χιλιομέτρων, τὸ δὲ σχῆμα αὐτοῦ δὲν εἶναι ἐντελῶς στρογγύλον, ἀλλὰ μικρόν τι περὶ τοὺς πόλους πεπιεσμένον· ὥστε ἡ διὰ τῶν πόλων περιφέρεια εἶναι κατὰ ἓν τριακοσιαστὸν ὡς ἔγγιστα μικροτέρα ἢ ἡ ὑπὸ τὸν Ἰσημερινόν.

Ἡ περὶ τὸν ἥλιον περίοδος αὐτοῦ συμπληροῦται ἐντὸς 565 ἡμερῶν, 6 ὥρῶν, 9 λεπτῶν καὶ 10 δευτερολέπτων.

Ἡ γῆ ἐν τῇ ἀρμονίᾳ τῶν αἰωνίων δυνάμεων στρέφεται περὶ τὸν ἴδιον ἐαυτῆς ἄξονα καὶ περὶ τὸν ἥλιον, μετὰ δὲ τοῦ ἡλίου, ἐν τῇ ἀπείρῳ ἐκτάσει. Διατρέχει τὰ διαστήματα περιβεβλημένη ἀερίνην ἔσθῃτα ἥτις ἀραιουμένη μετὰ τοῦ ὕψους, τελευτᾷ εἰς ἀπόστασιν 1000 περίπου μέτρων. Ἡ ἀτμοσφαῖρα δέχεται καὶ διαχέει ἐπὶ τῆς γῆς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, καὶ ὅταν εἰσέτι αὐτὸς εὐρίσκεται μικρόν τι ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα, ὅπερ παράγει τὰ μεταξὺ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς χρονικὰ διαστήματα ἄπερ ὑνομάζομεν λυκαυγῇ.

Τὸ φῶς προσέτι διὰ τῆς ἀτμοσφαίρας διερχόμενον ποικίλλει αὐτὴν διὰ παντοίων χρωμάτων καὶ ιδίως διὰ τοῦ κυανοῦ· ἄνευ τῆς ἀτμοσφαίρας θὰ ἐβλέπομεν τὰ φαινὰ σημεῖα τοῦ οὐρανοῦ, ὡς ἐν σκοτεινῷ πεδίῳ διεσπαρμένα, καὶ ἀναμφιβύλως τοῦτο συμβαίνει εἰς τὴν σελήνην.

Οἱ ποιηταὶ ἔφαλλον τὸν ἐναέριον τοῦτον πλανήτην ὅστις ὁδεύει ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὡς λευκὸν ἰστίον· οἱ ἀστρονόμοι ὑπελόγισαν τὸ μέγεθος αὐτοῦ, κατεμέτρησαν τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου καὶ ἡμῶν ἀπόστασίν του, τὸν παρέστησαν ἐπὶ χάρτου καὶ προσέτι τὸν ἐφωτογράφησαν.

Ἡ ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασις τῆς σελήνης εἶναι τριακοντάκις μεγαλειτέρα τῆς γῆς διαμέτρου, ἰσοδυναμοῦσα μὲ ἐξηκοντάμηνον ἐπὶ σιδηροδρόμου ὁδοιπορίαν· καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἡ ἀπόστασις αὕτη οὐδόλως θὰ ἐπτόει τοὺς ἀτρομήτους ἐκείνους

ἄνδρας, οἵτινες πλειστάκις ἐξετέλεσαν τὴν περίμετρον τῆς γῆς.

Ἐν τῇ τῶν δορυφόρων ἱεραρχίᾳ, κατέχει θέσιν ἀξιοσημείωτον· ἐνθ' ὁ Τίτανος — ὁ μεγαλειότερος δορυφόρος τοῦ Κρόνου — εἶναι τὸ δέκατον ἕκτον τοῦ πλανήτου του, ἡ διάμετρος τῆς σελήνης εἶναι μικρόν τι μεγαλειτέρα τοῦ τετάρτου τῆς γῆνης· ὁ ὄγκος λοιπὸν αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ᾔηται, ἀναλόγως τῆς πυκνότητος, τὸ πεντηκοστὸν περίπου τοῦ τῆς γῆς. Ἀλλ' ἐγνώσθη ἤδη ὅτι ἡ πυκνότης τῆς σελήνης εἶναι ἡ αὐτὴ σχεδὸν μὲ τὴν τῶν λίθων καὶ γαιῶν αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ ἀνώτερον καὶ ἐλαφρότερον τῶν στρωμάτων τῆς σφαίρας μας· ὥστε ὁ ὄγκος τῆς σελήνης εἶναι κατὰ τι μεγαλειότερος τοῦ ἑκατοστοῦ (188) τοῦ γῆινου ὄγκου.

Ἡ ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀπόστασις τῆς σελήνης εἶναι τετραπλασία τῆς ἀπὸ τὴν γῆν ἀποστάσεως αὐτῆς. Ἐὰν ἡ δυσαναλογία αὕτη δὲν ὑπῆρχεν, ὁ ἥλιος θὰ εἴλκυε τὸν δορυφόρον ἡμῶν, προσσκοπὼν νέον πλανήτην· ἄλλως καὶ τῶρα ἐξασκεῖ ἐπ' αὐτῆς ἔμμεσαν δεσποτείαν.

Ἡ γῆ τοσοῦτον μεγαλειτέρου ὄγκου, ἔλκει τὴν σελήνην, παρασύρουσα αὐτὴν ἐν τῇ ἐκτεταμένῃ αὐτῆς τροχίᾳ περὶ τὸν μέγαν τῆς ἡμέρας ἀστέρα.

Ἐντεῦθεν ἡ σελήνη ἔχει τρεῖς κινήσεις· στρέφεται περὶ αὐτὴν, καὶ περὶ τὴν γῆν, μετὰ δὲ τῆς γῆς περὶ τὸν ἥλιον.

Ἡ περὶ ἡμᾶς περιστροφὴ αὐτῆς περιγράφει ἑλλειψιν τῆς ὁποίας ὁ ἀστήρ ἡμῶν κατέχει τὴν μίαν ἐστίαν· διατρέχουσα τὴν ἑλλειψιν ταύτην μεταβάλλει διηλεκτῶς τὴν ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασιν της καὶ τὸ φαινόμενον μέγεθός της.

Ἐὰν ἡ σελήνη ᾔηται δεσμευμένη ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς γῆνης ἑλξεως, ἡ γῆ ὡσαύτως ὑφίσταται τὰς σεληνιακὰς ἐπηρείας περὶ ὧν τοσαῦτα ἐθρυλήθησαν.

Κατὰ τὴν δημώδη παράδοσιν, αἱ ἐπήρειαι αὗται ἐπεκτείνονται μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν διανοιῶν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀπεδείχθη εἰσέτι· ἀπεναντίας ἡ ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῶν θαλασσῶν ἐπήρεια αὐτῆς εἶναι προφανεστάτη· ἡ δὲ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν ὑλῶν ἐξα-

σκουμένη ἑλξις τῆς σελήνης, εἶναι ἡ κυριώτερα αἰτία τῶν παλιρροίων.

Ἐκ τούτου οἱ ἀστρονόμοι προλέγουσιν ἀκριβῶς ἐν τοῖς ναυτικοῖς ἡμερολογίοις, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν κατὰ τὰς ὁποίας οἱ ἐν τοῖς διαφόροις κύλποις, λιμέσι καὶ πορθμοῖς τοῦ ὠκεανοῦ ναυτικοὶ ὀφείλουσι ν' ἀναμένωσι τὴν ὀρμητικώτεραν καὶ ὑψηλωτέραν παλιρροίαν.

Ἡ σελήνη στρέφει πρὸς τὴν γῆν τὴν αὐτὴν πάντοτε φάσιν ὥστε ὁ ἐν τῷ ἑτέρῳ ἡμισφαίριῳ σχηματισμὸς αὐτῆς μᾶς εἶναι πάντῃ ἀγνωστος ἐκτὸς ψιλῶς καὶ ἀκροτάτου δακτυλίου ὑπερ ἐκ περιστάσεών τινων κινήσεως (φαινομένων δονισμῶν ἢ ἀνωμαλιῶν) οἱ ἀστρονόμοι κατόρθωσαν νὰ κατοπτρεύσωσιν ἐκ διαφόρων σημείων τῆς γῆς.

Ἐν τῇ περὶ τὴν γῆν περιστροφῇ αὐτῆς, ἡ σελήνη ἐκτίθεται ἐναλλὰξ μίαν ἡμέραν καὶ μίαν νύκτα εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Ἡ ἡμέρα λοιπὸν καὶ ἡ νύξ ἐν τῷ ἀστέρι τούτῳ διαρκοῦσι δύο ἐβδομάδας.

Ἄς ἴδωμεν τίς ἡμέρα καὶ τίς νύξ.

Ἐπὶ δεκατέσσαρας συνεχεῖς ἡμέρας, ὁ ἥλιος ρίπτει τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀποτόμων βράχων ἐνθα ἀναπτύσσεται θερμότης ὅλως ἀγνωστος καὶ εἰς τὰς μᾶλλον κεκαυμένας ζώνας τοῦ πλανήτου ἡμῶν.

Ἐπὶ δεκατέσσαρας ἄλλας ἡμέρας σκότος βαθύ.

Ἐὰν τὸ πρὸς ἡμᾶς ἐστραμμένον ἡμισφαίριον παρηγορήται ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῆς γῆς, ἀναμφισβητήτως ἐν τῷ ἑτέρῳ ἡμισφαίριῳ ἐπικρατεῖ ὁ ζόφος.

Τὸ πρὸς τὸν ἥλιον ἐστραμμένον μέρος τῆς σελήνης εἶναι τὸ εἰς ἡμᾶς φαινόμενον φωτεινόν. Ἀλλ' ἡ σελήνη κατὰ τὴν θέσιν αὐτῆς ὅτε μὲν μᾶς δεικνύει ἅπαν τὸ ἡμισφαίριόν της, ὅτε δὲ μέρος μόνον φωτεινόν. Καταδύσας ἐν πρώτοις ἐν τῇ σκοτίᾳ (νουμηνίᾳ) ὁ δίσκος αὐτῆς ἄρχεται ὑποφωτιζόμενος καὶ τότε ἔχομεν τὴν νέαν σελήνην· ἀκολουθῶς ἐν τέταρτον τοῦ δίσκου της περιβάλλεται ἀργυρόχρουν τι δειλὸν φῶς καὶ ἰδοὺ τὸ πρῶτον τέταρτον· ἐν ἑτερον τέταρτον ἐπίσης καὶ ἰδοὺ τὸ δεύτερον τέ-

ταρτον· μετὰ ταῦτα ὁλόκληρος ὁ δίσκος καὶ τότε ἔχομεν τὴν Πανσέληνον· ἐντεῦθεν φθίνουσα ἐπανέρχεται εἰς τὸ προτελευταῖον, εἰς τὸ τελευταῖον τέταρτον καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν νοτιομηνίαν.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα ὀνομάζονται φάσεις τῆς σελήνης.

Πολλάκις ἡ γῆ παρεμπесоῦσα μεταξὺ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς πανσελήνου ῥίπτει ἐπ' αὐτῆς τὸν ἔσχατον κῶνον τῆς σκιᾶς καὶ τότε συμβαίνει ἡ ἔκλειψις τῆς σελήνης, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας φαίνεται φυσικῶς ἐγκεχαραγμένος ἐπὶ τοῦ δίσκου τῆς σελήνης ὁ τῆς ἡμετέρας γῆς.

Καὶ τ' ἀνάπαλιν, ὁπότεν ἡ σελήνη παρεμπесоῦσα ἐν τῇ περιστροφῇ αὐτῆς μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ ἡλίου ἀποκλείσῃ καθ' ὁλοκληρίαν ἢ κατὰ μέρος τὴν θέαν αὐτοῦ παρσυρισκόμεθα εἰς τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα προλέγονται μετ' αὐστηροτάτης ἀκριβείας παρὰ τῶν ἀστρουόμων καὶ μάλιστα ἔτη καὶ αἰώνας πρότερον.

Ὅποια ἡ τῆς σελήνης σύστασις; Ἡ μόνη τῆς σελήνης λειτουργία εἶναι ἄρα γε τὸ νὰ φωτίζῃ τὰς νύκτας μας; εἶναι αὕτη κατοικήσιμος καὶ κατοικεῖται ἤδη; Κέκτηται ἀτμοσφαῖραν;

Εἰς ταύτας καὶ παρομοίας ἐρωτήσεις μόλις μικρόν τι ἠδυνήθησαν ν' ἀπαντήσωσιν. Ὁ πατὴρ Σέκκιος προσεγγίσας διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τὴν τῆς σελήνης εἰκόνα, παρέστησεν αὐτὴν δι' ἡλιογραφίας, καὶ ἀκολουθῶς ὑποβαλὼν εἰς μικροσκοπίον καὶ μεγεθύνας αὐτὴν ἀπειράκις τὴν ἀπεικόνισεν ἐπὶ τέλους διὰ χαλκογραφίας.

Ἐν βλέμμα ἀρκεῖ νὰ ῥίψωμεν ἐπὶ τῆς ῥωπογραφίας ταύτης ὅπως ἀναγνωρίσωμεν τὴν ὑπὸ φαινῶν καὶ ζοφωδῶν μερῶν ἀπαρτιζομένην φυσιογνωμίαν τῆς σελήνης. Διακρίνονται σχήματα ὁρέων, ἅτινα ὅτε μὲν ῥίπτουσι τὰς σκιὰς αὐτῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μακρὰν ἐπὶ τοῦ πλησιφαοῦς πεδίου, ὅτε δὲ δεικνύουσι μόνον τὰς κορυφὰς αὐτῶν φωτι-

ζομένας ἐνῶ τὰ κυλιώματα εὐρίσκονται ἐν τῷ σκότει.

Μόλις ὁ Γαλιλαῖος εὐρεθέντος τοῦ τηλεσκοπίου ἔστρεψεν αὐτὸ πρὸς τὴν σελήνην, ἠδυνήθη νὰ καταμετρήσῃ, ἐκ τοῦ μεταβλητοῦ μήκους τῶν σκιῶν, τὸ ὕψος τῶν ὁρέων αὐτῆς ἀμιλλόμενον πρὸς τὸ τῶν ὑψηλοτέρων τῆς γῆς. Ἐν δὲ ταῖς ἡλιακαῖς ἐκλείψεσι τὰ ὄρη τῆς σελήνης διακρίνονται καθαρῶς καὶ διακεκριμένως ἐπὶ τοῦ δίσκου τοῦ ἡλίου καὶ ἄλλην διευκόλυνσιν πρὸς καταμέτρησιν προσφέροντα.

Τινὰ τῶν ὁρέων ἐκείνων ἐκτείνονται εἰς σειρὰς μικροῦ μήκους ὀνομαζόμενα Ἀπεννίνα, Καρπάθια, κλπ. τὰ πλείστα ὅμως εἶναι μεμονωμένα ἔχοντα σχῆμα κυκλοτερές, ὅμοια τοῖς γηίνοις ἡφαιστείοις· ἀλλ' οἱ κρατῆρες αὐτῶν εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλειότεροι τῶν τῆς γῆς.

Τὰ ὑπερμεγέθη ταῦτα στόμια, ἅτινα ἔπαυσαν νὰ ἐκσφενδονίζωσι πῦρ καὶ φλόγας καὶ ἅτινα παρεμόρφωσαν φρικαλέως τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀστέρος τούτου, κατέχουσι τρεῖς ἢ τέσσαρας βαθμοὺς τῆς μεγαλειτέρας περιφερείας αὐτοῦ καὶ ὑπερβαίνουν οὐδοηκοντάκις τὴν Αἴτναν, πεντηκοντάκις τὸν Βεσούβιον.

Κηλίδές τινες τῆς ὄψεως τῆς σελήνης ἐνομίσθησαν κατὰ πρῶτον ἐξ ὁμοιότητος θάλασσαι καὶ λίμναι εἰς ἃς ἐδόθησαν τὰ φαντασιώδη ὀνόματα, ἀτμῶν πέλαγος, νεφελῶν ἔλος, ὀνειρῶν ἔλος, ἅτινα σημαίνουνσι πράγματα ὅλως ἀνύπαρκτα. Καὶ οἱ μᾶλλον ἀκάματοι παρατηρηταί, δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀναγνωρίσωσιν ἐν τῇ σελήνῃ ἐνδείξεις ἀσφαλεῖς ὑπάρξεως ὑγρᾶς τινος οὐσίας, οὔτε νέφη, οὔδ' ὀμίχλας, οὔδ' ἠλεκτρικὰς μαρμαρυγὰς.

Ἡ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ αἵρος ἔλλειψις μᾶς καταδεικνύει τὸ ἀδύνατον τῆς κατοικήσεως παρὰ ζώντων τῆς σελήνης. Καὶ ἀληθῶς ἡ σελήνη εἶναι ὄγκος γυμνὸς καὶ ὑπὸ ἀπείρων ἐσβεσμένων πεποικιλμένη ὑφαιστείων, ἐκ δὲ τοῦ μήκους τῶν ἡμερῶν καὶ νυκτῶν, ἐναλλάξ κατεψυγμένη καὶ διακεκαυμένη ἐντεῦ-

θεν ἡ σελήνη φαίνεται ἀνεπίδεκτος ζωϊκῶν ὀργανισμῶν καίτοι ἐξ ἀπωτάτου ὁμοίων μὲ τὰ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἀπαντωμένων.

Ἐν τοῖς μονήροις ἐκείνοις πεδίοις, ἔνθα ἐπικρατεῖ θανάσιμος σιγὴ, μάτην ἤθελε κινήθῃ τὸ χεῖλος ἵνα προφέρῃ λέξιν, ἵνα ὑψώσῃ φωνήν· οὐδεὶς θ' ἔπετελείτο ἡχος . . . σιγὴ φρικώδης· δρυμόνες ἄγριοι μὴ ἐμψυχούμενοι ὑπὸ τῶν μορμυρισμῶν τοῦ ῥύακος, ὑπὸ τῆς αὔρας τοῦ ζεφύρου, ὑπὸ τοῦ θροῦ τοῦ φυλλώματος. Πανταχοῦ γυμνότης τρομερά· ὁμοίον τι μὲ τὸν γρανιτώδη σκελετὸν τῆς γῆς, ἀπογεγυμνωμένης τοῦ περιβάλλοντος αὐτὴν μεγαλοπρεποῦς καὶ ποικιλοτάτου φλοιοῦ· χώρα πληκτικὴ, τραχεῖα, ζοφώδης, ὑφαιστεία.

Οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης ἀπόψεως, πέραν τῆς ἀτμοσφαίρας μας, μᾶς παρουσιάζεται ἄλλη τις σφαῖρα, ἣτις ὁμοία ὑπὸ τινος μόνου ἐπόψεως πρὸς τὴν ἡμετέραν, εἶναι ὅλως αὐτῆς ἐν γένει διάφορος. Καὶ εἰς πᾶν σημεῖον τοῦ σύμπαντος καταφαίνεται ἡ ἀόριστος αὕτη ὁμοιότης ἡνωμένη μετὰ καταπληκτικῆς καὶ ἀνεξαντλήτου ποικιλίας.

Τ. Ζ.

Ο ΚΟΜΗΣ ΙΒΑΝΟΦΣΚΗΣ

ΛΙΘΓΗΜΑ

(Συνέχ. καὶ τέλος. Ἰδε φυλλ. δ'.)

— Πολὺ ἀγαπῶ τὸ παιδίον αὐτὸ, ὑπέλαβεν ὁ Ῥώσος μειδιῶν παραδόξως. Αὔριον, ἐπειδὴ ἔχω πολλὰς ἐργασίας πιθανὸν νὰ μὴ ἐξέλθω, ὥστε φέρετο διὰ νὰ ἔχω αὐτὸ ὡς σύντροφόν μου, ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχω σέ, Μαρία μου, προσέθηκε θωπεύων αὐτήν. Δὲν γνωρίζεις πόσον μὲ εὐχαριστοῦν τὰ μικρὰ παιδία· πρόσεξε! εἰάν δὲν μοὶ τὸ φέρῃς, θὰ ἐννοήσω ὅτι δὲν μὲ ἀγαπᾷς.

— Ἐγώ! δὲν σᾶς ἀγαπῶ! ἀνέκραξεν ἡ ἀτυχὴς νεάνις.

— Δὲν λέγω τοῦτο, ἀλλὰ...

— Θὰ καταβάλω πᾶσαν προσπάθειαν· χαίρετε!

— Πῶς; ἔτσι φεύγει ὁ κόσμος! εἶπεν ὁ κόμης· θὰ μὲ ἀφήσῃς σήμερον ἄνευ ἀποδείξεως τοῦ ἔρωτός μας;

Καὶ ὁ εὐγενὴς Ῥώσος περιβαλὼν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ τὴν Μαρίαν ἐπέθηκε φίλημα ἐπὶ τοῦ μετώπου της.

— Α! μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀνέκραξεν ὁ κόμης μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῆς καταρρίπτων τὸ προσωπεῖον ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὁποίου διέπραττε τοσαῦτα ἐγκλήματα. Ἀγνοῶ τίς τῶν δαιμόνων μοὶ χρησιμεύει ὡς πύρινος στύλος διὰ νὰ ἀποδώσω αὐτῷ μυρίας εὐχαριστίας... Διὰ τῆς ἀθωοτάτης ταύτης νεάνιδος, καὶ ἐδῶ εἶναι τὸ παράδοξον, μέλλω νὰ ἐκτελέσω τοὺς καταχθονιωτάτους σκοποὺς μου. Ἀλλὰ κρίμα! νὰ γεννηθῶ εὐγενής... προσέθηκε καγχάσας· εἶμαι γεννημένος διὰ νὰ ὑποκρίνωμαι εἰς τὸ θέατρον. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, πιστεύω ὅτι καὶ εἰς τὸν Τάλμαν αὐτὸν ἀκόμη θὰ ἤμην ἱκανὸς νὰ δίδω μαθήματα, ὅσάκις ἐπρόκειτο νὰ ὑποκριθῶ τὸν ἐραστήν. Αὔριον, ἐξηκολούθησε μετὰ μικρὰν σιωπὴν, θὰ μοὶ φέρῃ ἡ ἀγαπητὴ μου Μαρία τὸν υἱὸν τῆς κυρίας Πέτκωφ· πρέπει ὁ μικρὸς νὰ συνειθίσῃ νὰ μένῃ μετ' ἐμοῦ... Ἴσως τοῦτο μοὶ χρησιμεύσῃ...

Καὶ τῶνόντι τὴν ἐπιούσαν ἡ θαλαμηπόλος ὠδήγησε μεθ' ἑαυτῆς τὸ παιδίον· ὁ κόμης δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ λέξεις, ὅπως εὐχαριστήσῃ τὴν Μαρίαν του. Περιεποιήθη τὸ παιδίον ὅσον ἠδυνήθη περισσότερον, προσήνεγκεν αὐτῷ παιγνίδια, ζακχαρωτὰ, δῶρα... Τὸ ἠρώτησεν ἂν θὰ ἐπανεέλθῃ πάλιν μετὰ τῆς Μαρίας, ἂν τὸν ἀγαπᾷ... Λαβὼν δὲ παρ' αὐτοῦ καταφατικὴν ἀπάντησιν ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του σκιρτήσασαν.

— Νὰ ἔρχεσαι, παιδάκι μου, νὰ ἔρχεσαι... εἶπε θωπεύων τὸ παιδίον.

— Μάλιστα, κύριε, ἐψέλλισεν ὁ μικρὸς, θὰ ἔρχωμαι.

— Ἀκούεις, Μαρία; αὔριον πάλιν νὰ τὸν φέρῃς μαζὶ σου· ἔλα, παιδί μου, νὰ σὲ φιλήσω. Βεβαίως δὲν ζηλεύεις, εἶπε πρὸς τὴν Μαρίαν μειδιῶν.